

Nepřímé daně v ČR

Téma
Spotřební daně

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Ing. Šárka Sobotovičová, Ph.D.

Pro harmonizaci spotřebních daní má zásadní význam směrnice Rady č. **92/12/EHS**. Směrnice upravovala obecný režim pro výběr daní, výrobu, zpracování, držení a přepravu vybraných výrobků, zavedla „autorizované daňové sklady“ a Jednotný celní sazebník. Tato směrnice se nazývala „horizontální směrnicí“ a byla základním legislativním předpisem pro spotřební daně. „Horizontální směrnice“ odkazovala na další zvláštní směrnice, které obsahují ustanovení o struktuře a sazbách daně („strukturální směrnice“).

Směrnice Rady č. 92/12/EHS byla od 1. dubna 2010 nahrazena směrnicí **Rady č. 2008/118/ES**. Původní směrnice byla v minulosti již několikrát pozměněna. Vzhledem k tomu, že vznikla potřeba dalších změn, byla v zájmu srozumitelnosti nahrazena směrnicí novou.

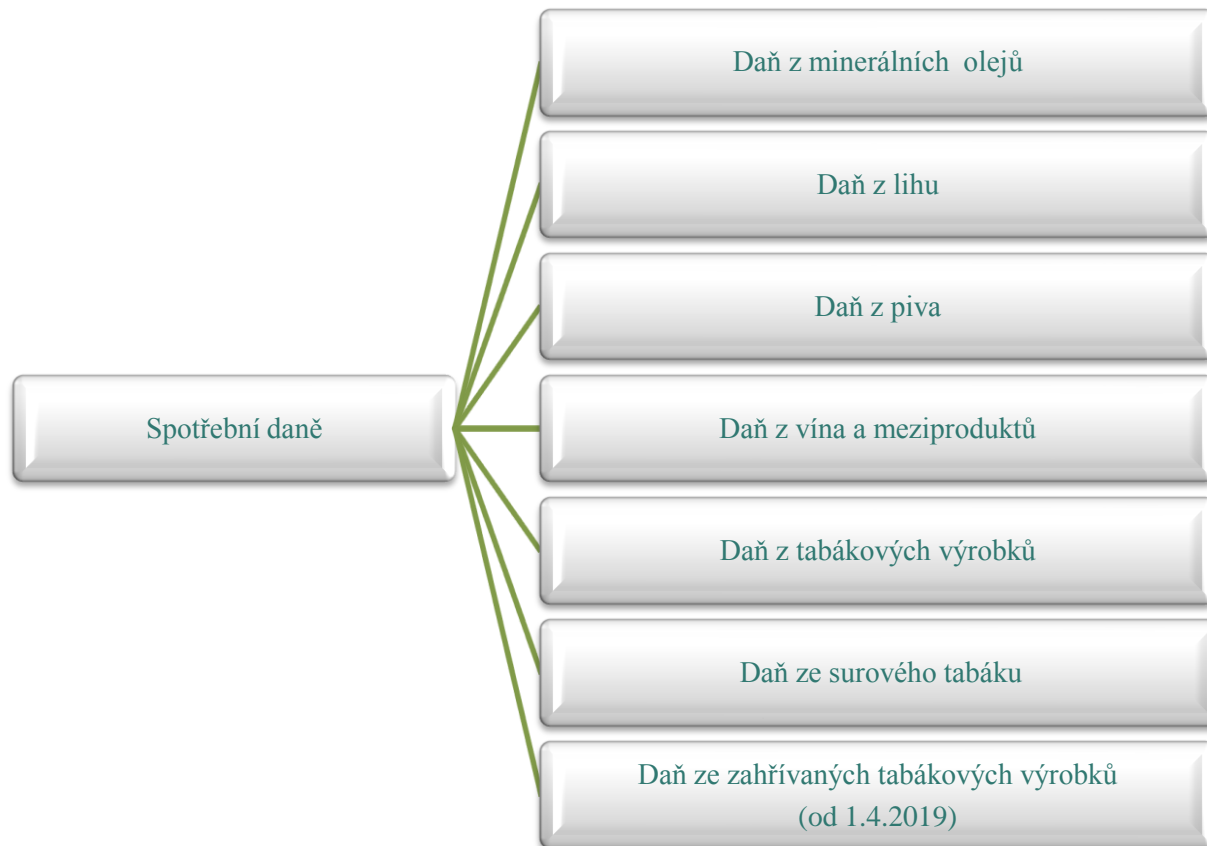
Směrnice Rady č. 2008/118/ES upřesňuje okruh zboží podléhajícího spotřební dani a odkazuje na:

- směrnici Rady č. **92/83/EHS** ze dne 19. října 1992 o harmonizaci struktury spotřebních daní z alkoholu a alkoholických nápojů,
 - směrnici Rady č. **92/84/EHS** ze dne 19. října 1992 o sblížování sazeb spotřební daně z alkoholu a alkoholických nápojů,
 - směrnici Rady č. **2003/96/ES** ze dne 27. října 2003, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny,
 - směrnici Rady č. **2011/64/EU** ze dne 21. června 2011 o struktuře a sazbách spotřební daně z tabákových výrobků (nahradila směrnice Rady 95/59/ES o daních jiných než daních z obratu, které ovlivňují spotřebu tabákových výrobků, 92/79/EHS o sblížování daní z cigaret a 92/80/EHS o sblížování daní z jiných tabákových výrobků než cigaret).
-

Dělení spotřebních daní

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Základ daně u spotřebních daní

Sazby spotřebních daní

Spotřební daně

- byly v České republice zavedeny v roce 1993, zákonem 587/1992 Sb., o spotřebních daních,
- před vstupem do EU, od 1.1.2004 byl původní zákon nahrazen zákonem zcela novým 353/2003 Sb., který plně implementoval směrnice Rady do české legislativy.

Výnos daní spotřebních a

k 31. 12. příslušného roku v mld. Kč

	2015	2016	2017	2018	2019
Daně spotřební a energetické	148,6	156,3	160,8	165,3	165,0
v tom: minerální oleje	82,7	86,7	88,9	90,0	92,4
tabák	50,9	54,4	56,2	58,8	55,3
surový tabák	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
zahříváné tabákové výrobky ¹⁾					0,6
líh	7,1	7,2	7,3	7,9	8,2
pivo	4,7	4,6	4,6	4,8	4,7
víno	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4
elektřina	1,2	1,5	1,5	1,6	1,6
zemní plyn	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4
pevná paliva	0,4	0,4	0,5	0,4	0,4

1) S účinností od 1. 4. 2019 byla zavedena spotřební daň ze zahříváných tabákových výrobků.

- vznikne vybraný výrobek,
 - z vybraného výrobku vznikne vybraný výrobek, který je jiným předmětem daně:
 - ❖ předmět daně se změní v rámci stejné spotřební daně (tabák a nový výrobek – cigarety),
 - ❖ předmět daně se změní a přejde do jiné skupiny spotřební daně (víno a nový výrobek – vínovice),
 - z minerálního oleje vznikne minerální olej s jiným kódem nomenklatury (z petroleje je vyroben topný olej).
-

- je prostorově ohraničené místo na daňovém území České republiky.
- Provozovatel – FO, PO, povolení CÚ

Typy daňových skladů:

- podnik na výrobu vybraných výrobků – zde provozovatel vybrané výrobky vyrábí, zpracovává, skladuje, přijímá nebo odesílá,
 - sklad vybraných výrobků – v něm provozovatel vybrané výrobky skladuje, zpracovává, přijímá nebo odesílá.
-

Povolovací řízení

- Nová koncepce povolovacího řízení od 1.1.2015
- Cílem je sjednotit postup spojený s vydáváním povolení, jenž by byl pro všechna povolení jednotný.
- § 43c - §43g ZSPD
- Obecné podmínky pro vydání povolení - pro všechny typy povolení
- Výjimky – zvláštní ustanovení
- Podmínky k vydání povolení:
 - Spolehlivost
 - Bezdlužnost
 - Ekonomická stabilita
 - Živnostenské oprávnění
 - Navrhovatel není v likvidaci nebo v úpadku

Podmínky musí být splněny jak v okamžiku vydání povolení, tak i po celou dobu trvání povolení

Spolehlivá je osoba

- Trestně bezúhonná
- Daňově bezúhonná => v posledních 3 letech neporušila závažným způsobem daňové, celní nebo účetní předpisy

Musí splňovat navrhovatel + FO ve statutárních orgánech.

Prokazuje výpisem z evidence trestů.

Za **bezdlužnou** se pro účely tohoto zákona považuje osoba, která nemá evidován nedoplatek s výjimkou nedoplatku, u kterého je povoleno posečkání nebo splátky:

- u orgánů Finanční správy České republiky,
 - u orgánů Celní správy České republiky,
 - na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění, nebo
 - na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.
-

Subjekt nevykazuje riziko, že nedostojí svým platebním povinnostem ve vztahu ke spotřební dani na základě:

- **hodnocení ukazatelů rentability, likvidity, finanční stability, aktivity a produktivity práce** posuzovaných na základě údajů oznámených navrhovatelem nebo držitelem povolení anebo zjištěných správcem daně,
 - dalších skutečností významných pro posouzení tohoto rizika.
-

Zajištění daně

- a) složením nebo převodem finančních prostředků na depozitní účet pro zajištění daně zřízený správcem daně (nevzniká nárok na úrok),
- b) finanční zárukou, kterou přijal Správce daně
- c) ručením, pokud osobu ručitele povolí správce daně.

Správce daně použije zajištění daně na úhradu daně pokud daň není zaplacená v zákonné lhůtě splatnosti.

Výrobny, které nejsou daňovými sklady

- **pěstitelská pálenice** – zde je vyroben vybraný výrobek podléhající spotřební dani z lihu z ovoce doneseného drobnými pěstiteli, který je ihned zdaněn příslušnou sazbou spotřební daně, jelikož není v režimu podmíněného osvobození od daně,
 - **výrobce tichého vína** – vyrábí výhradně tiché víno s průměrným ročním objemem výroby **do 1 000 hl (malý výrobce)**, které není určeno pro přepravu do EU v režimu podmíněného osvobození; nemusí toto víno vyrábět v prostorech daňového skladu, pokud v tomto místě nevyrábí šumivé víno a meziprodukty,
-

Podmíněné osvobození od daně

- odklad povinnosti přiznat, vyměřit a zaplatit daň do dne uvedení vybraných výrobků do volného daňového oběhu.
 - Jedná se o osvobození dočasné.
 - Výrobky v daňovém skladu, přeprava výrobků mezi daňovými sklady.
 - Podléhá kontrole CÚ, zajištění daně.
-

- **Daňová povinnost** vzniká **výrobou** vybraných výrobků na daňovém území Evropského společenství nebo jejich **dovozem** na daňové území Evropského společenství.
 - Výroba probíhá v daňových skladech v režimu podmíněného osvobození od spotřební daně.
 - **Povinnost přiznat a zaplatit daň** obecně vzniká okamžikem uvedení vybraných výrobků do volného daňového oběhu na daňovém území ČR.
-

Daňový sklad - výroba vybraných výrobků → vznik daňové povinnosti

Uvedení do volného daňového oběhu → vznik povinnosti přiznat a zaplatit daň

Volný daňový oběh

Povinnost přiznat a zaplatit daň vzniká také:

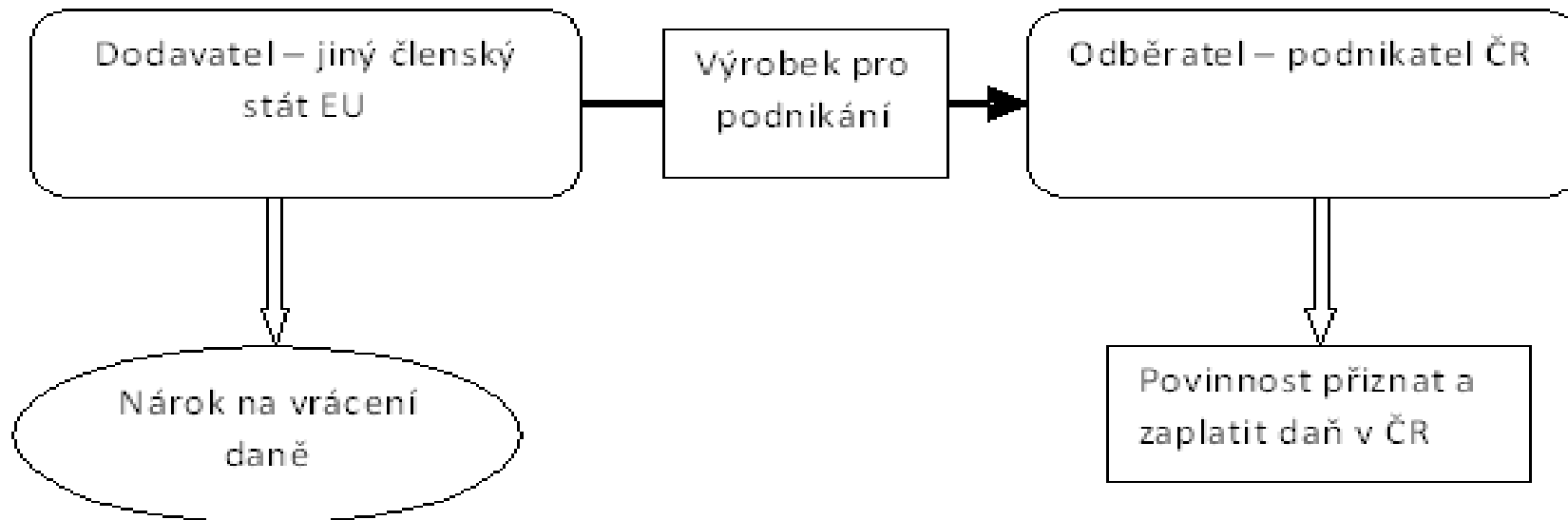
- okamžikem **porušení režimu** podmíněného osvobození od daně během dopravy v tomto režimu,
 - okamžikem **ztráty nebo znehodnocení během dopravy** v režimu podmíněného osvobození od daně (pokud k tomu nedošlo v důsledku nepředvídatelné a neodvratitelné události),
 - okamžikem **použití vybraných výrobků osvobozených** od daně pro jiné účely, než na které se osvobození vztahuje,
 - okamžikem **použití vybraných výrobků, u nichž byla vrácena daň pro jiné účely**, než na které se vrácení vztahuje,
 - dnem **použití vybraného výrobku pro vlastní potřebu**,
 - dnem **zániku nebo odejmutí povolení k provozování daňového skladu**,
 -
-

- provozovatel daňového skladu,
- oprávněný příjemce,
- oprávněný odesílatel,
- výrobce vybraných výrobků, který není provozovatelem daňového skladu,
- Osoba, která skladuje nebo dopravuje VV, aniž prokáže, že se jedná o VV

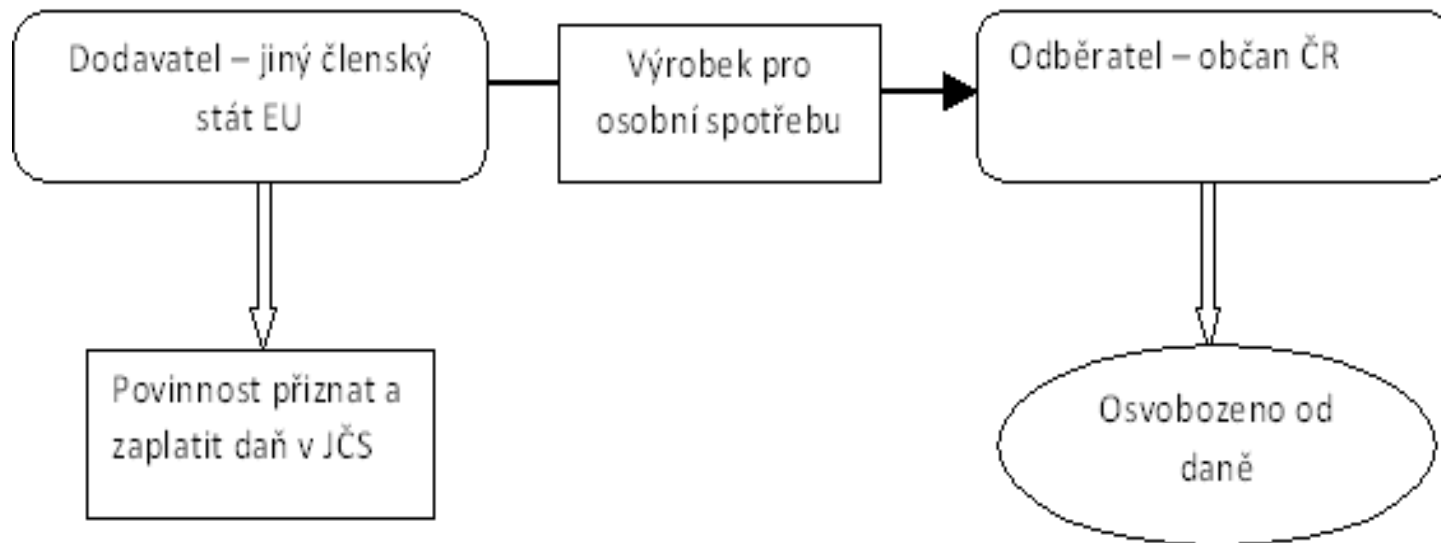
pro vlastní potřebu:

- ✓ minerální oleje množství dopravované v běžných nádržích zvýšené o 20 l,
 - ✓ zkapalněné ropné plyny v tlakových nádobách o hmotnosti náplně do 40 kg včetně 5 tlakových nádob,
 - ✓ lihoviny 10 l konečných výrobků,
 - ✓ pivo 110 l,
 - ✓ meziprodukty 20 l,
 - ✓ víno 90 l, z toho šumivé víno 60 l,
 - ✓ Cigarety 800 ks,
 - ✓ cigarillos a doutníky o hm. menší než 3g/kus 400 ks,
 - ✓ ostatní doutníky 200 ks,
 - ✓ tabák ke kouření 1 kg.
-

Přijetí VV podnikatelem – princip zdanění podle země spotřeby

Přijetí VV občanem – princip zdanění podle země původu

- **Dovozem** se rozumí vstup vybraných výrobků na daňové území EU, respektive jejich propuštění do režimu volného oběhu nebo propuštěním ze zvláštních celních režimů
 - Dovážené vybrané výrobky mohou být pro účely spotřební daně v režimu:
 - **podmíněného osvobození** od spotřební daně (provozovatel DS, umístit v DS),
 - **volného daňového oběhu** (ostatní, vznik celního dluhu = clo, poplatky a SD, splatnost 10 dnů po doručení rozh. CÚ)
 - **Vývozem** je propuštění do režimu vývozu nebo pasivního zušlechťovacího styku a výstup z daňového území EU.
 - Z pohledu SD lze vyvážet výrobky:
 - zdaněné, které byly uvedeny do volného daňového oběhu (nárok na vrácení SD po výstupu z EU),
 - umístěné v daňovém skladu, které jsou v režimu podmíněného osvobození od SD (zajištění daně, vráceno po potvrzení výstupu z ES).
-

Správa spotřebních daní

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- je vykonávána celními úřady.
 - Celnímu úřadu daňový subjekt podává daňová přiznání, zákonem stanovená oznámení a návrhy, odvádí daň a zajištění daně.
 - **Místní příslušnost** se řídí sídlem právnické osoby nebo místem pobytu fyzické osoby, pokud zákon nestanoví jinak.
 - **Zdaňovacím obdobím** pro vybrané výrobky s výjimkou dovozu je kalendářní měsíc.
-

Daňové přiznání a splatnost daně

- Plátcí, kterým vznikla povinnost přiznat a zaplatit daň, jsou povinni předložit daňové přiznání samostatně za každou daň do 25. dne po skončení zdaňovacího období, ve kterém tato povinnost vznikla.
 - Ve stejné lhůtě a stejným způsobem jsou oprávněni uplatnit nárok na vrácení daně.
 - Daňová povinnost je splatná do **40 dnů** po skončení zdaňovacího období, u daně z lihu je to do **55 dnů (§76)** po skončení zdaňovacího období.
 - Objednávka **tabákových nálepek** plní funkci daňového přiznání u daně z tabákových výrobků.
 - Daň je zaplácena použitím tabákové nálepky, tj. jejím umístěním na jednotkovém balení pod průhledný přebal tak, aby při otevření balení došlo k jejímu poškození.
 - Hodnota tabákových nálepek odpovídá výši daňové povinnosti tabákového výrobku a je splatná do **60 dnů** ode dne odebrání tabákových nálepek od pověřeného správce daně.
-